

Žilinská univerzita v Žiline
Univerzita tretieho veku

Téma záverečnej práce

„ Filatelia “

Včely v svetovej známkovej tvorbe

Vypracoval/a: Miroslav Novák
Vzdelávací program: Zberateľstvo

Ak. rok: 2023 - 2024
Semester: II.
Ročník: III.

Úvod

Filatelia je podľa môjho názoru poéziou zberateľstva. Študijný program zberateľstvo zameraný na oblasť filatelie som si vybral z dôvodu rozšírenia si svojho vedomostného obzoru z tejto oblasti. V súčasnosti nie som aktívny filatelista, ale vlastním niekoľko desiatok známok z minulého obdobia, keď som sa pohrával s touto činnosťou. Som aktívny včelár od roku 2001, preto som svoju záverečnú prácu zameral na včely vo filatelii na konkrétne známky so včelárskou tematikou, ktoré vydali niektoré pošty alebo aj iní vydavatelia v niektorých štátoch sveta, ktoré ma zaujali. Činnosťou včelárstva sa ľudstvo zaoberá už tisíce rokov. Nie sú dostupné úplné presné štatistiky včelárov, ani presné štatistiky počtu včelstiev. Vedci zaoberajúci sa včelárskou oblasťou iba odhadujú, že v súčasnosti sa na svete nachádza okolo 90 miliónov chovaných včelstiev. Okrem Arktídy a Antarktídy chovajú včelstvá včelári na všetkých ostatných svetadieloch našej planéty. Včela medonosná *Apis Mellifera* sa nenachádzala na americkom kontinente a ani v Austrálii. Do týchto častí sveta priviezli včely kolonisti za účelom opelenia európskych nižších a vyšších rastlín, ktoré na tomto území začali pestovať. Téma prírody je vďačnou predlohou pri tvorbe známok a včely sa nachádzajú na začiatku tohto prírodného reťazca, ktorý končí vo finálnych produktoch nižších a vyšších rastlín.

KUBA – ostrov v Karibiku

Kuba vydala v r. 1971 dve známky, kde je vyobrazený vývojový cyklus včely ako aj použitie žihadla pri obrane hniezda. Tri známky zobrazujú kasty včiel.

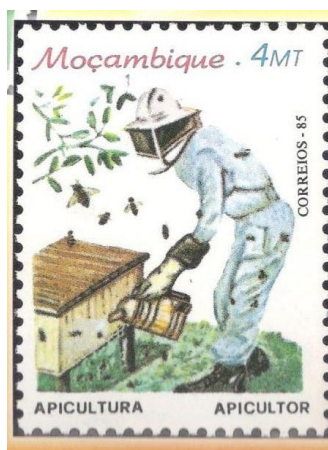
OMÁN – sultanát na arabskom poloostrove

Na dvojznámke z Ománu vydané v roku 1983 sú zobrazené úle.

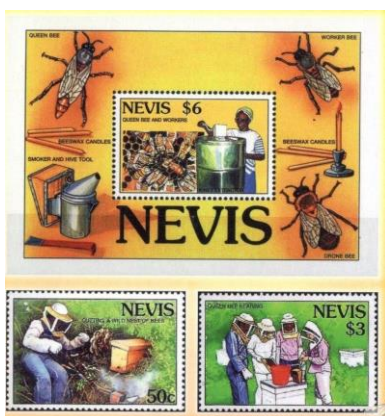
Mozambik – štát vo Východnej Afrike

Na africkej známke z Mozambiku z roku 1985 je zobrazený úl Ležan.

NEVIS-ostrov v Karibskom mori

V roku 1994 vydal ostrovný štát Nevis hárček, na ktorom sú zobrazené včely, včelárske pomôcky a včelárska činnosť.

Tichomorské Pitcairnove ostrovy- pár desiatok obyvateľov,
potomkovia vzbúrencov z lode Bounty

Tichomorské Pitcairnove ostrovy vydali v roku 1999 štvoricu známok, ktoré zobrazujú včely a včelárov pri práci.

Argentína – štát južnej Ameriky

Argentína vydala štvorznamku v roku 2001, na ktorej sú vyobrazené hlavné včelárske motívy.

Azerbajdžán-ázijský štát bývala republika ZSSR

Azerbajdžán zobrazil na známke včelu kaukazskú vydanú v roku 2005.

Fidži- ostrovný štát v Tichom oceáne

Na známkach súostrovia Fidži zo vydaných v roku 2006 sú zobrazení včelári pri práci .

USA- najväčšia ekonomika sveta

Spojené štáty americké na dvoch hárčekom zobrazuje štvoricu živočíšnych opel'ovačov (motýľ, netopier, kolibrík, čmeliak) v roku 2007.

Madeira

Portugalské súostrovie Madeira v roku 2013 vydalo známku s motívom včely medonosnej na kvetoch.

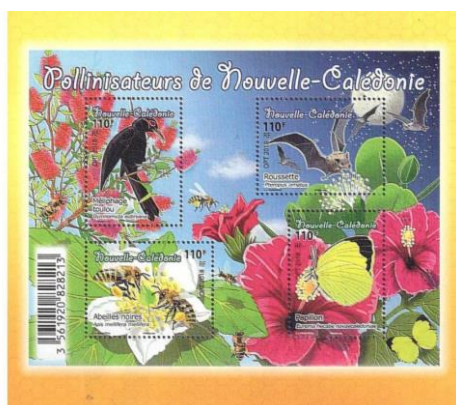
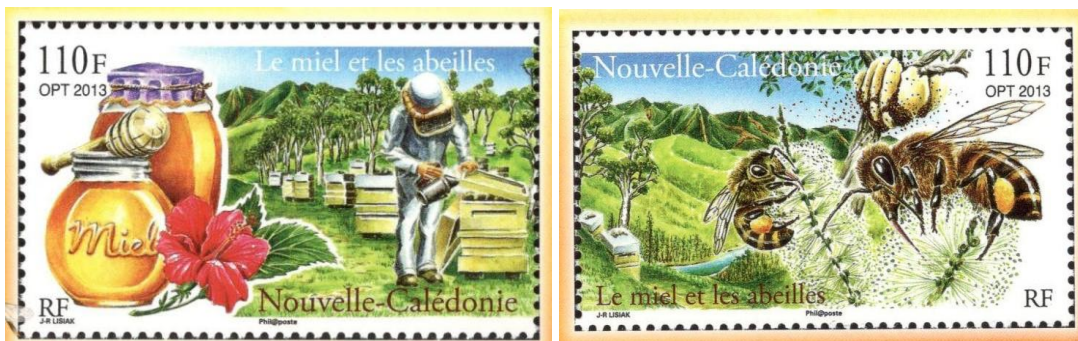

Súostrovie Madeira patriace Portugalsku vydalo v roku 2013 štvoricu známok s vyobrazením včelej činnosti.

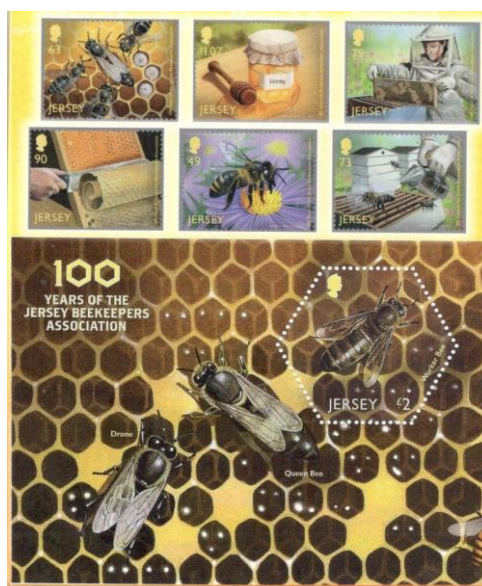
Nová Kaledónia- ostrov v Tichom oceáne, Zámorská správa Francúzska

Na známke vydanéj v roku 2013 v Novej Kaledónii je zobrazený roj
a zberačky peľu. Na tretej známke miestni opeľovači.

Jersey- normandský ostrov

Ostrov Jersey v roku 2017 vydal hárček a šesť známok pri príležitosti
stého výročia založenia včelárskeho združenia.

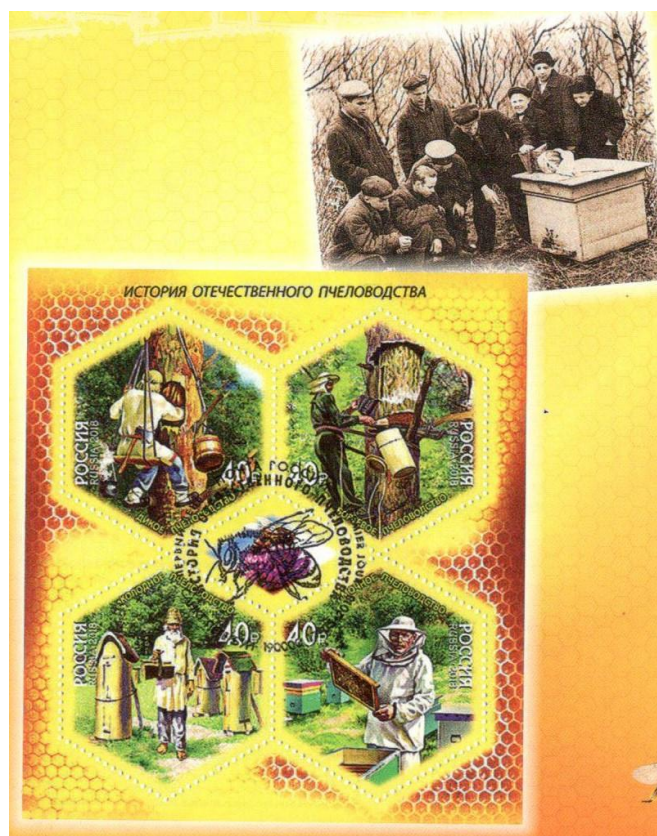
Kanada- štát severnej Ameriky, rozlohou druhá najväčšia krajina sveta

Kanadská pošta v roku 2018 vydala zaujímavo výtvarne spracované známky sú na nich zobrazené čmeliak a samotárska včela.

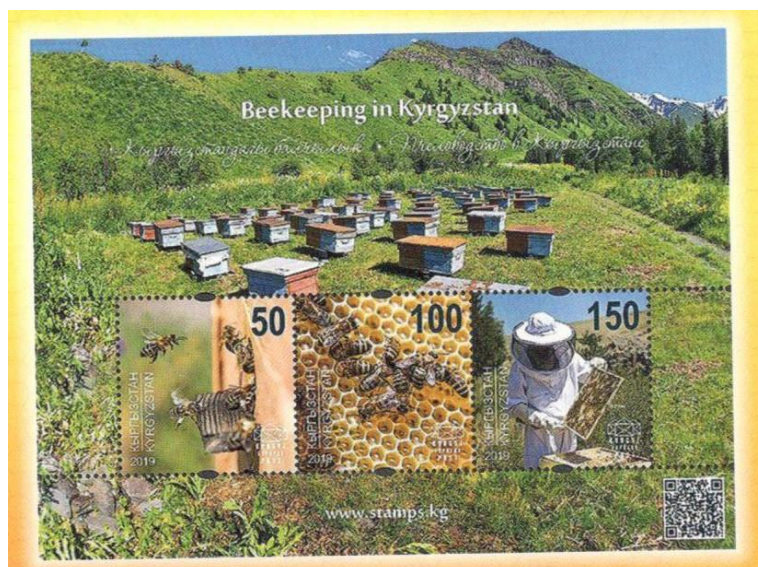
Ruská federácia – rozlohou najväčšia krajina sveta

Ruský hárček z roku 2018 zobrazuje históriu včelárstva.

Kirgizsko – bývalá republika ZSSR

Kirgizská pošta vydala hárček v roku 2019 so včelou tematikou.

Malajzia – Federálna islamská konštitučná monarchia v juhovýchodnej Ázii

Malajzia vydala v roku 2019 hárček so šesťuholníkových známok, na ktoré sú zobrazené bezžihadlové včely .

OSN

V roku 2019 si pripomenula svetový deň včiel tromi hárčkmi
Organizácia Spojených národov.

IZRAEL- židovský štát

Séria 3 izraelských známok vydaných v roku 2020. Sú zobrazené na nich
tri skupiny opeľujúceho hmyzu. Samotárske včely, čmeliaky a včela medonosná.

Záver

Hlboko sa skláňam nad vedomosťami nášho pána lektora RNDr. Vojtecha Jankoviča a nad vedomosťami mojich kolegýň a kolegov v našom študijnom programe Zberateľstvo. Trojročné štúdium študijného programu Zberateľstvo ma značne obohatilo o poznatky z celkovej oblasti, ktorú poznáme pod názvom FILATELIA.

Zoznam použitej literatúry

Autor : Doc. Ing. Róbert Chlebo PhD. – s jeho súhlasom

Názov: Stolový kalendár včelára

Rok vydania : 2021

Vydavateľ : Spektrum grafik, a.s. Banská Bystrica ,

Počet strán : 29